
PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Verksamheter som planen avser: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Almunge skola Almungeberg 14 0174-270030
Ansvarig för planen	Bodil Eriksson (rektor) Anders Westin (biträdande rektor) tel: 0174-270024 e-post: bodil.eriksson@ uppsala.se 0174-270023 anders.westin@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	2021-02-01 - 2022-01-31

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande årsplan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1

Åtgärd	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Regelbundet upprepa och tydliggöra ansvarsfördelningen och arbetsgången vid anmälan och utredning av kränkningsärenden.	Säkerställa att ärenden anmäls och utreds samt att åtgärder sätts in för att förhindra att kränkande behandling sker	Det finns en större säkerhet i organisationen då rutinen för kränkningsärenden kommunicerats vid flera olika forum. Trots det finns det behov av att kontinuerligt påminna om detta. Under läsåret 2020/21 kommer ett nytt system för hantering av kränkningsärenden implementeras från huvudmannen.
Fokus på utsatta områden, förstärkt bussvakt vid skolbusshållplatsen och vuxennärvaro vid omklädningsrummen	Trygghet för alla	Skolbusshållplatsen fungerar bra då bussvärdar är på plats och arbetar aktivt för tryggheten. Ett tätare samarbete med UL:s chaufförer har också varit viktigt ur ett förebyggande såväl som åtgärdande perspektiv. Bussvärdssystemet har dock ibland fallerat då frånvarande personal inte ersatts. Tryggheten i omklädningsrummen har blivit bättre enligt EHT:s, KiVa-teamets och ledningens uppfattning. Det är fortsatt ett utsatt område trots förbättringar, och för vissa grupper under vissa perioder krävs riktade insatser.

<p>Hålla i och förstärka det främjande och förebyggande arbetet genom KiVa. KiVa är inlagt både för arbetslagen, eleverna och hela skolan i årets kalendarium.</p>	<p>Trygghet för alla</p>	<p>Det förebyggande arbetet är institutionaliserat i skolans samtliga arbetslag. Under pandemin, sedan mars-19, har dock de skolgemensamma trygghetsfrämjande aktiviteterna fått stå tillbaka, då anpassningar behövt göras. Det har gått bra, men det märks att dessa aktiviteter behövs. Det är viktigt för skolkulturen att de gemensamma aktiviteterna snart kan komma igång.</p>
<p>EHT representeras på arbetslagen för snabb återkoppling och korta informationsvägar.</p> <p>EHT och ledningsgruppen har gemensamma möten två tillfällen per termin för att se över och planera det övergripande värdegrundsarbetet</p>	<p>Trygghet för alla</p>	<p>Det är lyckat att EHT representeras på förlängt arbetslagsmöte. Det vanskliga är om detta sker sällan och något tillfälle faller bort. En risk är att den snabba återkopplingen försvinner. Det kan eventuellt upplevas otydligt om EHT-representanten representerar sig själv eller hela EHT.</p> <p>De gemensamma mötena har lett till en bättre förståelse för roller och uppdrag. Det är lagom ofta med två gånger per termin.</p>
<p>Förbereda eleverna i åk 9 inför nästa steg i livet. Temavecka kring livsfrågor, HBTQ, mm</p>	<p>Trygghet inför övergången till vidare studier</p>	<p>På grund av pandemin har arbetet i form av temavecka inte ägt rum.</p>
<p>Genomföra gemensamma aktiviteter i ett F-9 perspektiv där vi lär känna varandra över årkursgränserna</p> <p>Organiserad rastverksamhet under skoldagen vilken leds av fritidspersonal</p>	<p>Trygghet för alla</p>	<p>De skolgemensamma trygghetsfrämjande aktiviteterna har fått stå tillbaka, då anpassningar behövt göras. Det har gått bra, men det märks att dessa aktiviteter behövs. Det är viktigt för skolkulturen att de gemensamma aktiviteterna snart kan komma igång.</p> <p>Rastaktivitetsorganisationen har fungerat väl.</p>
<p>Mobilfri skola</p>	<p>Trygghet för alla</p>	<p>En utvärdering genomfördes med elever och personal i september-20. Där framkom att en majoritet av eleverna hade förståelse för varför vi valt att införa mobilförbudet även om de inte var odelat positiva till beslutet. Flera elever lyfte att det blivit bättre studiero och konflikter mellan elever hade minskat.</p>

		<p>Representanter från elevhälsans professioner vittnar om att mobilförbudet lett till större fysisk aktivitet hos eleverna samt mer utevistelse. Dock sker det fortfarande kränkningar över sociala medier, utanför skoltid. Dessa konflikter följer även med till skolan. En fördjupad uppföljning behöver göras med eleverna om deras upplevelse.</p>
--	--	--

2.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

Skolan inledde under läsåret 2017-2018 ett samarbete med Åbo universitet för att arbeta med en metod för att förebygga och förhindra mobbing. (KiVa) En del av innehållet i arbetet är att man årligen gör en enkät där man tar reda på hur eleverna tycker att de har det i skolan, både i sin egen klass men också på individnivå. Kartläggningen har fokus på det antimobbingförebyggande arbetet, men följer också upp eventuella enskilda ärenden och effekterna av de åtgärder skolan satt in gällande dem. Personalen gör också en enkät med frågor om hur arbetet har gått i klassen, både på individ- och gruppnivå. Vi genomförde kartläggningen under vårterminen 2020. Under våren genomförde vi också Uppsala kommuns elevenkät vilken görs årligen i alla klasser i Uppsala kommun. Eleverna svarar individuellt på enkäten. En mer utförlig enkät genomförs i årskurs 5 och årskurs 8 samt inom fritidshemmets verksamhet där elever inskrivna från årskurs 2 och 3 besvarar enkäten. Enkätsvaren sammanställs centralt av Uppsala kommun. Eleverna i de lägre årkurserna genomför trygghetsvandringar tillsammans med de vuxna för att ringa in områden som kan upplevas som otrygga.

2.2. Områden som berörts i undersökningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

3. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Våra enkätundersökningar visar att det överlag är en hög andel elever som känner sig trygga. Av skolans alla elever är det fler som uppger att de känner sig trygga än föregående år (90 % (2019) respektive 93 % (2020)). Vår målsättning är att samtliga elever ska känna sig trygga.

I den fördjupade undersökningen är det fler elever i årskurs 5 och 8 som svarar positivt på påståendet ”I min skola märks det att alla är lika mycket värda”. I förskoleklass anger dock omkring en tredjedel av eleverna att de inte vet om de märker att alla är lika mycket värda, vilket är fler än året innan. Även på fritidshemmet har en viss försämring av detta resultat skett även om 92 % instämmer i påståendet; det blir därför viktigt att bevaka den positiva atmosfär och det lyckade arbete som ändå sker.

En iakttagelse som framkommer som problematisk i elevenkäterna är att en del elever inte upplever att skolans vuxna reagerar då elever gör elaka saker mot varandra. I åk 5 anger endast 68 % av eleverna att påståendet ”I min skola kan elever göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna gör något åt det” inte stämmer. Motsvarande siffra i åk 8 är 63 %. Visserligen anser en majoritet av eleverna att de vuxna reagerar, och i jämförelse med samtliga skolor i Uppsala kommun ligger andelen positiva svar på en liknande (åk 5) eller högre (åk 8) nivå. Det är dock viktigt att alla skolans elever upplever att personalen arbetar aktivt för elevernas trygghet.

Det är en hög andel elever som anger att de får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. I årkurs 5 ligger andelen positiva svar på en liknande nivå som samtliga skolor i Uppsala kommun. I fritidshemmet och i årkurs 8 ligger andelen positiva svar avsevärt högre i vår skola jämfört med samtliga skolor.

De utvärderingar vi hittills genomfört i samarbete med Åbo universitet, i form av elevenkäter och personalenkäter, visar att programmet är effektivt i det mobbningsåtgärdande arbetet och en övervägande del av de fall som KiVa-teamet arbetat med under läsåren 2017/18, 2018/19 och 2019/20 har lett till att mobbningen minskat eller upphört.

Vi ser att den plan som Åbo universitet lagt upp när det gäller innehåll och form går att följa. I princip alla klasser har arbetat regelbundet med KiVa.

De miljöer vi ser är särskilt utsatta och där elever kan känna sig otrygga är vid skolbusshållplatsen, ombord på skolskjutsen samt i och omkring omklädningsrummen.

Tidigare analyser av det främjande och förebyggande KiVa-arbetet har visat att det bidragit till större upplevd trygghet på skolan och en ökad sammanhållning mellan elever. Under tiden då verksamheten gjort fysiska och organisatoriska anpassningar för covid-19-pandemin har dessa aktiviteter anpassats, bland annat har årskursövergripande aktiviteter, samt aktiviteter med externa samarbeten, ställts in. Vid analys av coronaanpassningarnas påverkan är Elevhälsoteamets och KiVa-teames uppfattning att det än så länge inte haft väsentliga negativa konsekvenser då det finns en viss resiliens på skolan. Även resultatet på KiVa-enkäten, som genomfördes i maj 2020, visar att elevernas upplevelse av en positiv atmosfär på skolan inte minskat. Bedömningen är dock att vi snart börjar se negativa konsekvenser och att det är viktigt att få till så mycket sammanhållande aktiviteter som möjligt.

Under ett par års tid har kompetenshöjande insatser kring kränkingsarbetet skett. Vi har tidigare förtydligat arbetsgången och ansvarsfördelningen när det gäller anmälan och utredning av kränkingsärenden och gått igenom rutinerna med all personal regelbundet på APT-tid. Det finns en god förståelse för dessa rutiner i personalen, samtidigt som det är kunskaper och förhållningssätt hos medarbetare som ständigt behöver uppmärksammas.

4. ÅTGÄRDER (STEG 3)

4.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Regelbundet upprepa och tydliggöra ansvarsfördelningen och arbetsgången vid anmälan och utredning av kränkingsärenden samt implementera dokumentationssystemet DF Respons. Detta sker genom presentationer under APT-tid, gemensamt arbete i workshopsform samt att nyckelpersoner (skolledning, kurator och KiVa-team) bevakar processen i vardagen och handleder kollegor i ärendehantering.	f-9	Säkerställa att ärenden anmäls och utreds samt att åtgärder sätts in för att förhindra att kränkande behandling sker	Rektor och biträdande rektor	Läsåret 2020/21 (fokus på DF Respons under VT-21).	Terminsvis vid arbetsplatsträffar med samtlig personal
Fortsatt fokus på utsatta områden, förstärkt bussvakt vid skolbuss hållplatsen och vuxennärvaro vid omklädningsrummen.	f-9	Trygghet för alla	Rektor	Läsåret 2020-2021	Terminsvis i EHT och i arbetslagen
Hålla i och förstärka det främjande och förebyggande arbetet genom KiVa. KiVa är inlagt både för arbetslagen, eleverna och hela skolan i årets kalendarium.	f-9	Trygghet för alla	Ansvarig ledare för KiVa-teamet	Läsåret 2020-2021	Uppföljning regelbundet i både arbetslagen och i KiVa teamet, samt vid den årliga utvärderingen av årets arbete.

EHT representeras på arbetslagen för snabb återkoppling och korta informationsvägar. EHT och ledningsgruppen har gemensamma möten två tillfällen per termin för att se över och planera det övergripande värdegrundsarbetet	f-9	Trygghet för alla	Rektor	Läsåret 2020-2021	Uppföljning varje vecka på EHT, samt vid den årliga utvärderingen av årets arbete. Utvärdering i slutet av terminen i EHT och ledningsgrupp
Förbereda eleverna i åk 9 inför nästa steg i livet. Temavecka kring livsfrågor, HBTQ, mm	Åk 9	Trygghet inför övergången till vidare studier	Kurator i samarbete med mentorer i år 9	Juni 2021	Utvärderas med eleverna under temaveckan och arbetslaget i år 7-9 samt i EHT under junidagarna.
Genomföra gemensamma aktiviteter i ett F-9 perspektiv där vi lär känna varandra över årkursgränserna Organiserad rastverksamhet under skoldagen vilken leds av fritidspersonal	Åk f-9 Åk f-3	Trygghet för alla		Läsåret 2020-2021	Utvärderas i arbetslagen och i ledningsgruppen varje termin
Mobilfri skola	Åk f-9	Trygghet för alla		Vt-2021	Fördjupad utvärdering och analys i slutet av terminen med elever och personal.

5. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4) Sker i oktober 2021**6.1**

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det

6.2 Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?Ja Nej

Om nej, varför?

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

6.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Eleverna upplyses regelbundet om att de kan vända sig till en vuxen på skolan om de upplever att de blivit utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Eleverna påminns om detta kontinuerligt i skolans värdegrundsarbete. Vårdnadshavare får information vid föräldramöten och via skolans hemsida. Vårdnadshavare kan vända sig direkt till elevens mentor, fritidshemmets personal eller till skolledningen för att göra en anmälan.

6.3. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Om någon i personalen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling så är den skyldig att anmäla detta till rektor.

Personalen använder webbformulär (DF Respons) för anmälan av kränkande behandling som skickas direkt till rektor. Länk till formuläret finns på Insidan samt på skolans gemensamma kanal i Teams.

Anmälan via webbformulär skickas automatiskt till huvudman för registrering och diarieföring.

Om någon i personalen får kännedom om att en elev blivit utsatt för återkommande kränkande behandling informerar denne, förutom att göra en anmälan till rektor, även skolans KiVa-team.

7.4 **Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling**

När en anmälan kommit in utser rektor en ansvarig person som utreder ärendet. I första hand utses den i personalen som anmält ärendet.

Samtal genomförs med den utsatte som får ge sin bild, som dokumenteras i utredningen.

Individuella samtal genomförs med samtliga inblandade, som dokumenteras i utredningen.

Utredningen dokumenteras av behörig utredare i DF Respons.

Om det är flera samtal som ska genomföras kan elevhälsoteamets och KiVa-teamets medlemmar vara behjälpliga. Vid samtalen beaktas tryggheten för eleven.

Den ansvariga i personalen gör en första bedömning om händelsen är en kränkning

Rektor konstaterar om kränkning skett i DF Respons.

Händelsen rapporteras till vårdnadshavare i möjligaste mån samma dag. I första hand är det den i personalen som ansvarat för utredningen som tar kontakt med vårdnadshavarna.

Den ansvariga personen genomför uppföljande samtal med berörda elever inom en vecka och fortsätter vid behov med kontinuerlig uppföljning till dess att kränkningarna har upphört.

Om det framkommer att en elev är utsatt för återkommande kränkande behandling, mobbning, så återkopplar KiVa-teamet till berörda parter om vilka åtgärder som kommer att vidtas och hur vi går vidare i ärendet.

Vid behov beslutar rektor om eventuell anmälan till andra myndigheter som socialtjänst, polis och arbetsmiljöverket.

7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

Anmälan görs till rektor enligt samma rutin som 7.3.

Rektor/biträdande rektor ansvarar för att utreda händelsen skyndsamt.

Samtal genomförs med den utsatte som får ge sin bild.

Samtal genomförs med den personal som är inblandad.

Om rektor efter utredning kommer fram till att kränkande behandling skett, ska denne avgöra om kontakt med HR center behöver göras. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan

Planen revideras i januari 2022 tillsammans med elever och personal. EHT har huvudansvar för genomförande och sammanställning.

8.DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

8.1Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna deltar i arbetet genom sitt konkreta KiVa-arbete samt i alla systematiserade samtal kring värdegrundsfrågor på mentorstid.

Arbetet planeras gemensamt med vuxna och elever i respektive arbetslag.

Vi reviderar våra ordningsregler tillsammans med eleverna i klassråd och elevråd vid läsårets början.

Varje klass och fritidshemmet diskuterar vad ordningsreglerna betyder för var och en och bestämmer vad som ska gälla specifikt för dem.

8.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All pedagogisk personal deltar i sina respektive klassers arbete med det förebyggande arbetet i KiVa. Arbetet följs upp regelbundet i arbetslagen, på fritidshemmets möten och vid KiVa-teamet varannan vecka.

EHT och ledningsgruppen stämmer veckovis av vilka pågående förebyggande processer som är igång samt vilka enskilda elevärende avseende diskriminering eller kränkande behandling som anmälts till rektor.

EHT och ledningsgruppen möts ett antal gånger /läsåret för att se över och hålla i det övergripandet värdegrundsarbetet.

EHT är en del av den dagliga verksamheten och är aktiva under raster och vid luncher.

Vi har en bemannad skolcafeteria och ett skolbibliotek där eleverna kan aktivera sig under rasterna.

För de yngre eleverna anordnar vi organiserade rastaktiviteter under skoldagen under ledning av fritidspersonalen. Det är alltid flera vuxna med KiVa-västar ute på rasterna. Ett rastvärdschema finns för respektive stadie.

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Planen förankras i det kontinuerligt schemalagda värdegrundsarbete som sker i samtliga klasser.

Vårdnadshavarna

Planen presenteras på skolans hemsida, samt vid de årliga föräldramötena.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Planen går igenom vid APT i inledningen av varje termin och aktualiseras genom de kontinuerliga uppföljningar som sker i arbetslag, EHT, KiVa-team och ledningsgrupp.